

На основу члана 25. став 5. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 68/20) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 115/18 и 111/21), министар енергетике и рударства д о н о с и

П Р А В И Л Н И К

О ПОЛАГАЊУ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА РАДНИКЕ КОЈИ РАДЕ НА РУКОВАЊУ И ОДРЖАВАЊУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА, ИНСТАЛАЦИЈА И УРЕЂАЈА

ГЛАВА I

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се послови за чије је обављање потребан стручни испит, услови и начин полагања стручног испита, програм стручног испита, састави начин рада комисије, обављање административно техничких послова у вези са полагањем стручног испита, садржај и форма увјерења о положеном стручном испиту, као и вођење регистра лица која су положила стручни испит.

Члан 2.

- (1) Руковање, у смислу овог правилника, обухвата управљање (опслуживање, манипулације), подешавање, надзор и контролу рада и стања електроенергетског постројења.
- (2) Одржавање подразумијева рад на електроенергетском постројењу с циљем да се постројење одржи у технички исправном стању.

Члан 3.

- (1) Стручни испит (у даљем тексту: испит) полагају лица електротехничке струке (у даљем тексту: кандидати) која раде на електроенергетским постројењима ради оспособљавања и стицања овлашћења за самосталан и безбједан рад на тим постројењима.
- (2) Стручни испит полаже се за сљедеће врсте послова:
  - 1) руковалац електрокоманде у електранама, трансформаторским станицама и разводним постројењима,
  - 2) електромеханичар - монтер електроенергетских постројења,
  - 3) електромеханичар за испитивања, мјерења и заштитеу електроенергетским постројењима,
  - 4) електромеханичар за телекомуникације,
  - 5) електромеханичар за аутоматику.

Члан 4.

Административно-техничке послове у вези са полагањем испита обавља Савез енергетичара Републике Српске (у даљем тексту: Савез).

Члан 5.

Испит могу полагати кандидати који испуњавају сљедеће услове, и то:

- 1) да имају завршено средње стручно образовање електротехничке струке у трајању од четири године и најмање једну годину радног искуства на одговарајућим пословима у струци,
- 2) да имају завршено средње стручно образовање електротехничке струке у трајању од три године и најмање двије године радног искуства на одговарајућим пословима у струци.

ГЛАВА II

УСЛОВИ ЗА ПОЛАГАЊЕ СТРУЧНОГ ИСПИТА

Члан 6.

Испит из члана 3. овог правилника могу полагати кандидати који испуњавају сљедеће услове:

- 1) за руковаоца електрокоманде у електранама, трансформаторским станицама и разводним постројењима испит може полагати:
  1. радник са завршеним средњим стручним образовањем у трајању од три године електротехничке струке смјер електроенергетски, са двије године радног искуства на електрокомандама електрана, трансформаторским станицама и разводним постројењима,
  2. радник са завршеним средњим стручним образовањем у трајању од четири године електротехничке струке смјер електроенергетски, са једном годином радног искуства на електрокомандама електрана, трансформаторским станицама и разводним постројењима;

- 2) за електромеханичара - монтера електроенергетских постројења испит може полагати:
1. радник са завршеним средњим стручним образовањем у трајању од три године електротехничке струке - смјер електроенергетски, са двије године радног искуства на монтажи и одржавању електроенергетске опреме свих напонских нивоа у електранама или трансформаторским станицама,
  2. радник са завршеним средњим стручним образовањем у трајању од четири године електротехничке струке смјер електроенергетски, са једном годином радног искуства на монтажи и одржавању електроенергетске опреме свих напонских нивоа у електранама или трансформаторским станицама;
- 3) за електромеханичара за испитивања, мјерења и заштите електроенергетских постројења испит може полагати:
1. радник са завршеним средњим стручним образовањем у трајању од три године електротехничке струке смјер електроенергетски, са двије године радног искуства на монтажи и одржавању мјерних и заштитних уређаја у електранама или трансформаторским станицама,
  2. радник са завршеним средњим стручним образовањем у трајању од четири године електротехничке струке смјер електроенергетски, са једном годином радног искуства на монтажи и одржавању мјерних и заштитних уређаја у електранама или трансформаторским станицама;
- 4) за електромеханичара за телекомуникације испит може полагати:
1. радник са завршеним средњим стручним образовањем у трајању од три године електротехничке струке смјер телекомуникације, са двије године радног искуства на монтажи и одржавању телекомуникација у електранама и трансформаторским станицама,
  2. радник са завршеним средњим стручним образовањем у трајању од четири године електротехничке струке смјер телекомуникације, са једном годином радног искуства на монтажи и одржавању телекомуникација у електранама и трансформаторским станицама;
- 5) за електромеханичара за аутоматику испит може полагати:
1. радник са завршеним средњим стручним образовањем у трајању од три године електротехничке струке - смјер аутоматика, са двије године радног искуства на монтажи и одржавању аутоматике и мјерно-регулационих уређаја у електранама и трансформаторским станицама,
  2. радник са завршеним средњим стручним образовањем у трајању од четири године електротехничке струке смјер аутоматика, са једном годином радног искуствана монтажи и одржавању аутоматике и мјерно-регулационих уређаја у електранама и трансформаторским станицама.

Члан 7.

Радник који има виши ниво (степен) стручног образовања од оног који је наведен у члану 6. овог правилника сматра се да испуњава услове за полагање испита у погледу стручне спреме, док је у погледу радног искуства потребно да кандидат има одговарајуће радно искуство у складу са чланом 6. овог правилника у трајању од најмање годину дана.

Члан 8.

- (1) Кандидат који има положен стручни испит за једну од врста послова из члана 3. став 2. овог правилника може поднијети захтјев за полагање испита и за друге послове прописане чланом 3. став 2. овог правилника ако испуњава услове у погледу практичног рада, односно ако положи разлику у предметима или дијелу материје појединих предмета, у складу са Програмом о полагању стручног испита (у даљем тексту: Програм).
- (2) О признавању дијела испита одлучује Комисија за полагање стручног испита (у даљем тексту: Комисија).

Члан 9.

- (1) Пријаву за полагање испита кандидат подноси Савезу
- (2) Пријава из става 1. овог члана садржи:
  1. име, име једног од родитеља и презиме кандидата,
  2. датум и мјесто рођења кандидата,
  3. мјесто и адресу становања кандидата,
  4. пословно име привредног друштва, односно другог правног лица код којег је кандидат запослен (ако је запослен), послове које обавља у том привредном друштву и године радног искуства,
  5. врсту испита који кандидат жели да полаже, који пут полаже испит и у којем року га жели полагати.
- (3) Уз пријаву кандидат прилаже:
  1. овјерен препис или фото-копију дипломе, односно свједочанства о завршеној школи,
  2. фото-копију личне карте,
  3. потврду привредног друштва, односно другог правног лица о врсти послова на којима је кандидат радио и о дужини радног искуства,
- (4) доказ о обављеној припреми и обуци за оне кандидате који су је обавили у привредном друштву или другом правном лицу код којег су запослени.

Члан 10.

- (1) Приликом пријема пријава за полагање испита провјерава се њихова потпуност, а након тога се уносе у регистар примљених пријава у Савезу.
- (2) У случају сумње да ли кандидат испуњава прописане услове за полагање испита, одлуку о томе доноси мисија.

Члан 11.

Обавјештење којим се одобрава полагање испита доставља се кандидату непосредно или преко привредног друштва, односно другог правног лица код којег је запослен, а уз обавјештење кандидату се доставља и Програм.

Члан 12.

- (1) Комисија утврђује рок за полагање испита, који не може бити дужи од три мјесеца од дана пријема пријаве.
- (2) О датуму полагања испита Комисија обавјештава кандидата најкасније 15 дана прије датума одређеног за полагање.
- (3) На полагање испита могу се позвати само они кандидати који су, по пријему обавјештења из члана 11. овог правилника, извршили уплату трошкова полагања испита.

ГЛАВА III

ПРИПРЕМА И ОБУКА ЗА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА

Члан 13.

- (1) Припрема, обука и полагање испита врши се према Програму који утврђује Савез по претходно прибављеном одобрењу Министарства енергетике и рударства (у даљем тексту: Министарство).
- (2) Програм из става 1. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 14.

- (1) Припрему и обуку кандидата за полагање испита врши Савез на цијелој територији Републике Српске.
- (2) Припрема и обука кандидата врши се путем курсева, семинара и других видова оспособљавања које организује Савез директно или преко својих удружења и подружница на терену.

Члан 15.

- (1) Припрему и обуку кандидата Савез врши на основу уговора закљученог са привредним друштвом или другим правним лицем чији радници се припремају за полагање испита.
- (2) Припрему и обуку не похађају они кандидати који су, у складу са Програмом и на начин на који то обавља Савез, обуку обавили у привредном друштву или другом правном лицу код којег су запослени и који доставе доказ ообављеној припреми и обуци.
- (3) Поред кандидата из става 1. овог члана, припрему и обуку за полагање испита похађају и кандидати који самостално снесу трошкове испита.

Члан 16.

- (1) Трошкове припреме, обуке и полагања испита (удаљем тексту: трошкови) сноси привредно друштво или друго правно лице код којег је кандидат запослен или кандидат самостално.
- (2) Висину трошкова из става 1. овог члана прописује Савез по претходно прибављеном одобрењу Министарства.

ГЛАВА IV

НАЧИН И ПОСТУПАК ПОЛАГАЊА ИСПИТА

Члан 17.

- (1) Испит се полаже пред Комисијом, коју именује министар енергетике и рударства (у даљем тексту: министар) са листе испитивача коју предлаже Савез, а који су из реда дипломираних инжењера електротехнике као афирмисаних стручњака са дугогодишњим радним искуством.
- (2) Комисија има три члана, од којих је један предсједник, а сваки члан Комисије има по два замјеника.
- (3) Комисија се именује на период од двије године.
- (4) Комисија има секретара, којег, на приједлог Савеза, именује предсједник Комисије.
- (5) Комисија доноси пословник о раду.

Члан 18.

- (1) Комисија у правилу ради у сједишту Савеза, али се по потреби и ако је то оправдано, рад Комисије може организовати и на терену (нпр. у удружењу или подружници Савеза, у привредном друштву или установи).
- (2) Ако Комисија ради на терену, трошкове боравка чланова Комисије сноси привредно друштво које то захтијева.

Члан 19.

- (1) Прије почетка испита секретар Комисије утврђује присутност кандидата, њихов идентитет и упознаје их са правилима којих се морају придржавати у току испита.
- (2) Испит се састоји из практичног и теоретског дијела.

Члан 20.

- (1) Испит започиње полагањем практичног дијела који се полаже на одговарајућем електроенергетском постројењу.
- (2) Након положеног практичног дијела испита кандидат приступа полагању теоретског дијела испита.
- (3) Теоретски дио испита мора се положити најдуже у року од шест мјесеци након положеног практичног дијела испита.
- (4) У случају да кандидат не положи теоретски дио испита у року из става 3. овог члана, полаже цијели испит у складу са поступком прописаним овим правилником.

Члан 21.

- (1) Теоретски дио испита полаже се писменим и усменим путем.
- (2) Писмени дио испита полаже се из основног предмета за свако појединачно занимање и чини саставни дио оцјене из тог предмета.
- (3) Усмени дио испита полаже се извлачењем питања за сваки предмет појединачно.
- (4) Кандидат који положи све предмете успјешно је окончао испит.
- (5) Кандидат који не задовољи на једном или два предмета упућује се на поправни испит.

Члан 22.

- (1) Кандидат који полаже поправни испит или поново полаже цијели испит не може полагати испит прије истека рока од два мјесеца од дана када је испит полагао претходни пут.
- (2) Поправни испит из истих предмета може се полагати највише два пута.
- (3) Кандидат који из другог пута не положи поправни испит упућује се на поновно полагање цијелог испита.
- (4) Кандидат који је положио практични дио испита, а није положио теоретски дио испита, не мора приликом поновног полагања да полаже практични дио испита ако испуњава услове из члана 20. став 3. овог правилника.

Члан 23.

- (1) На основу резултата практичног и теоретског дијела испита, Комисија одлучује да ли је кандидат положио испит.
- (2) Успјех кандидата оцјењује се са "положио" или "није положио".
- (3) О резултату испита кандидат добија усмено саопштење по завршетку испита.

Члан 24.

- (1) Ако кандидат не приступи полагању испита или прије почетка полагања изјави да одустаје од испита, сматра се да није ни полагао испит.
- (2) Ако кандидат неоправдано одустане од започетог полагања испита, сматра се да испит није положио.

Члан 25.

- (1) Започето полагање испита може се одгодити ако је кандидат због болести или другог оправданог разлога спријечен да настави полагање испита.
- (2) О одгађању започетог полагања испита одлучује Комисија.
- (3) Одгођени испит кандидат може да настави најкасније у року од три мјесеца.
- (4) У наставку полагања започетог испита кандидат не полаже онај дио испита који је положио до одгађања испита.
- (5) Ако кандидат не приступи полагању одгођеног испита у року одређеном у ставу 3. овог члана, сматра се да испит није положио.

Члан 26.

- (1) О полагању испита секретар Комисије води записник, који садржи: личне податке о кандидату и податке о привредном друштву, односно другом правном лицу код којег је кандидат запослен, састав Комисије, датум и мјесто полагања стручног испита, тему писаног рада, постављена питања, оцјену успјеха кандидата, закључак о одгађању испита и друге податке од значаја за ток испита.
- (2) Записник потписују предсједник, чланови и секретар Комисије.

Члан 27.

- (1) На основу записника о положеном стручном испиту, Министарство издаје кандидату Увјерење о положеном стручном испиту (у даљем тексту: Увјерење) у року од 30 дана од дана полагања испита.
- (2) Увјерење из става 1. овог члана садржи:
  - 1) назив Министарства,
  - 2) пропис на основу којег се издаје Увјерење,
  - 3) име, презиме и мјесто рођења кандидата, занимање и школску спрему кандидата,
  - 4) врсту послова за чије је обављање кандидат положио стручни испит,
  - 5) број и датум издавања Увјерења,
  - 6) потпис министра и печат Министарства.

Члан 28.

- (1) Сва документација у вези са припремом, обуком и полагањем испита чува се у Савезу и представља документацију трајне вриједности.
- (2) Након окончања испита Савез доставља Министарству извјештај о лицима која су положила испит.

ГЛАВА V

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

Кандидат који је поднио пријаву за полагање стручног испита до ступања на снагу овог правилника испит полаже у складу са одредбама правилника који је важио у вријеме подношења пријаве ако је то за њега повољније.

Члан 30.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о условима и начину полагања стручних испита за раднике који раде на руковању и одржавању електроенергетских постројења, инсталација и уређаја који су у функцији производње, преноса и дистрибуције електричне енергије ("Службени гласник Републике Српске", број 98/10).

Члан 31.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 05.05/020-368-1/22
Бањалука, 4. фебруара 2022. године
Министар, **Петар Ђокић**, с.р.